

Urząd Miejski w Rabce-Zdroju

<https://gmina.rabka.pl/main/aktualnosci/Trzydziesci-dobrych-lat-w-tysiacletnich-dziejach-Malopolski/idn:5086/printpdf>

Drukuj grafikę : [tak](#) / [nie](#)

Aktualności

01 gru 2020

kategoria:

Aktualności

Trzydzieści dobrych lat w tysiącletnich dziejach Małopolski

Ten specjalny, jubileuszowy numeru „Wspólnoty Małopolskiej” poświęcony jest w całości rocznicy odrodzenia samorządu gminnego i jego głównym Bohaterom – Państwu Gminom i ich Liderom.

Przypominamy w nim wydarzenia sprzed trzydziestu lat oraz prezentujemy jak wiele przez ten czas udało się nam osiągnąć, jak nasza wspólna praca zmieniała nasze miasta, miasteczka i wsie. Przypominamy również imiona i nazwiska samorządowców najdłużej sprawujących swoje funkcje. Z powodu pandemii COVID-19 nie udało się ich uhonorować bezpośrednio na Gali Samorządowej, która planowaliśmy zorganizować w maju br. we współpracy z Forum Wójtów, Burmistrzów, Prezydentów.

Dziękuję 100 Gminom, które odpowiedziały na ankietę i nadesłały syntetyczny obraz skoku cywilizacyjnego w ostatnich 30 latach udokumentowany starymi i współczesnymi fotografiami – otrzymaliśmy prawdziwe rentgenowskie zdjęcie Małopolski.

Jeszcze raz serdecznie dziękuję wszystkim Gminom i Wszystkim Osobom, które przyczyniły się do powstania tego jubileuszowego, ponad 400-stronicowego wydania „Wspólnoty Małopolskiej”.

Z poważaniem

Kazimierz Barczyk

Przewodniczący Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski

Link do Wydania Specjalnego „Wspólnoty Małopolskiej” poświęconego 30. rocznicy odrodzenia samorządu terytorialnego w Małopolsce - [TUTAJ](#)

Opis gminy Rabka-Zdrój na 299 stronie.

RABKA-ZDRÓJ

Gmina Rabka-Zdrój położona jest w województwie małopolskim, w powiecie nowotarskim, posiada formalny status uzdrowiska i jest jednym z najpopularniejszych w Polsce miast uzdrowiskowych. Atuty Rabki-Zdroju to zarówno jej położenie i specyficzny klimat, jak i liczne źródła wód mineralnych oraz solanek, których zalety poznano już w XVIII wieku. Rabka-Zdrój specjalizuje się w leczeniu różnych schorzeń układu oddechowego i krążenia, alergii, chorób reumatycznych, schorzeń układu nerwowego i cukrzycy – tak u dzieci, jak i u dorosłych. Znajduje się tu wiele specjalistycznych placówek, dziecięce sanatoria, szkoły sanatoryjne i zakłady służby zdrowia. Funkcję uzdrowiskową Rabka-Zdrój pełni od połowy XIX wieku, Zarządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 25 lipca 1967 roku Rabka-Zdrój (wtedy jeszcze Rabka) została wpisana na listę miejscowości uznanych z dniem 1 stycznia 1967 roku za uzdrowisko. W czerwcu 1996 roku, w trakcie I Światowego Zlotu Kawalerów Orderu Uśmiechu, Rabka otrzymała, nadany przez Kapitułę Orderu Uśmiechu, UNESCO i Wojewodę Nowosądeckiego, tytuł Miasta Dzieci Świata.

Klimat oraz występowanie wód solankowych w Rabce-Zdroju mają bezpośredni wpływ na kształtowanie i rozwój zaplecza uzdrowiskowego całej gminy. W 1999 roku nazwa miasta i gminy została zmieniona na Rabka-Zdrój, co podkreśla jej uzdrowiskowy charakter.

Miasto usytuowane jest w kotlinie pochodzenia erozyjnego na wysokości 500–560 m n.p.m., którą tworzą wpadające do rzeki Raby potoki Poniczanka i Słonka. Rabka-Zdrój położona jest pomiędzy pasmem Gorców i Beskidu Wyspowego. Otaczające uzdrowisko wzniesienia stanowią

naturalną ochronę przed naporem silniejszych wiatrów, zabezpieczając ją z trzech stron. Na początku lat 90. w Rabce-Zdroju zamieszkiwało 13 200 mieszkańców. Obecnie zamieszkuje ją 12 500 osób, natomiast w całej gminie – 16 887. W skład gminy wchodzi miasto Rabka-Zdrój oraz trzy sołectwa: Chabówka, Ponice i Rdzawka.

Pierwszych burmistrzów powołała ustawa o samorządzie terytorialnym z 8 marca 1990 r., nadając im szeroki zakres uprawnień. 27 maja 1990 r. odbyły się wybory samorządowe, pierwsze w pełni demokratyczne wybory po odzyskaniu przez nasz kraj suwerenności. Na początku lat 90. w Rabce-Zdroju zamieszkiwało 13 200 mieszkańców.

Pierwszym aktem prawnym regulującym funkcjonowanie polskich uzdrowisk była ustawa z 1922 roku, której nowatorskie zapisy i rozwiązania systemowe

Burmistrzowie Rabki-Zdroju w latach 1990–2020:

- Witold Wnęk – 1990–1991,
- Jan Wieczorkowski – 1991–1995,
- Jan Pyka – 1995–1998,
- Eligiusz Myśliwy – 1998–2000,
- Józef Skawiańczyk – 2000–2002,
- Antoni Rapacz – 2002–2006,
- Ewa Przybyło – 2006–2018,
- Leszek Świder – od 2018.

Przewodniczący Rady Miejskiej:

- Władysław Habura – 1990–1994,
- Bogusław Sroka – 1994–1998,
- Michał Żmuda – 1998–2002,
- Marek Szarawarski – 2002–2004,
- Ryszard Domaradzki – 2004–2006,
- Ewa Górnicka-Orzeł – 2006–2018,
- Józef Michał Skowron – od 2018.

Źródło Helena w Parku Zdrojowym, fot. Urząd Miejski w Rabce-Zdroju.

również dziś znajdują praktyczne zastosowanie. Ustawa uzdrowiskowa z 1922 roku przetrwała z niewielkimi zmianami do roku 1966. Na przełomie lat 1998/1999 Ministerstwo Skarbu dokonało komercjalizacji państwowych przedsiębiorstw uzdrowiskowych i powołało do istnienia 17 spółek akcyjnych oraz 9 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. Rozpoczęły one działalność jako jednoosobowe spółki Skarbu Państwa, w tym działające do dnia dzisiejszego Uzdrowisko Rabka S.A.

Kanalizacja sanitarna w Rabce-Zdroju funkcjonuje od lat dwudziestych XX wieku. Jej rozbudowa następowała systematycznie i koncentrowała się na obszarze miasta Rabka-Zdrój. W roku 1989 zakład wodociągowy został włączony do struktury organizacyjnej Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Rabce. W pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych, po przejęciu przez gminy zadań związanych z gospodarką wodno-ściekową, z funduszy gminnych powstało wiele nowych odcinków kanałów osiedlowych,

do których systematycznie przyłączane były budynki. W tym okresie wykonano wiele inwestycji w zakresie budowy sieci kanalizacji sanitarnej, w tym między innymi w rejonie ulic: Piłsudskiego – Jana Pawła II – Kasprowicza, Krakowskiej – Sąddeckiej, na osiedlu Traczykówka, zakończono także inwestycję związaną z budową oczyszczalni ścieków. W chwili obecnej ścieki odprowadzane są siecią kanalizacji sanitarnej o długości 49,3 km. Na terenie miasta Rabka-Zdrój do lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku funkcjonowała wyeksploatowana oczyszczalnia ścieków w rejonie przysiółków Opatówka i Pilówka. W 1999 roku została oddana do eksploatacji nowa oczyszczalnia ścieków zlokalizowana przy ulicy Zaryte, która służy mieszkańcom do dzisiaj.

23 listopada 1990 roku utworzona została Straż Miejska w Rabce-Zdroju. Obecnie w Straży Miejskiej zatrudnionych jest pięciu funkcjonariuszy. Przestrzeń publiczna pozostająca pod szczególnym nadzorem Straży Miejskiej to centrum miasta, określone przez służby mundurowe jako strefa szczególna.

W oddalonej dwa kilometry od Rabki-Zdroju Chabówce, na terenie dawnej parowozowni, otwarto w 1994 roku Skansen Taboru Kolejowego. Gromadzenie eksponatów rozpoczęto już w połowie lat 80. Na kilku torach urządzono ekspozycję składającą się z wycofanych z ruchu parowozów, lokomotyw elektrycznych i spalinowych, wagonów oraz pługów, żurawi itp., które poddano rewitalizacji. Obecnie skansen dysponuje najliczniejszą i najciekawszą kolekcją zabytkowego taboru. Rokrocznie skansen w Chabówce odwiedza kilkadziesiąt tysięcy osób z kraju i zagranicy, a także organizowana jest w nim Parowozjada.

Rabka-Zdrój dzięki uzdrowiskowemu, historycznemu charakterowi i walorom turystycznym jest miastem, które ma szansę w najbliższych latach uzyskać nowy impuls rozwojowy i stać się miejscem atrakcyjnym zarówno dla mieszkańców, kuracjuszy i turystów, jak i inwestorów zainteresowanych branżą turystyczno-rekreacyjną na terenie uzdrowiskowym. Sercem miejscowości jest

wspaniale zrewitalizowany Park Zdrojowy – wymarzone miejsce relaksu. W pobliżu źródła „Helena” znajduje się ogólnodostępna i bezpłatna Tężnia Solankowa i Pijalnia Wód Mineralnych. W parku można aktywnie spędzić czas, korzystając z urządzeń sportowych, kortów tenisowych, placów zabaw, miasteczka komunikacyjnego, street workoutu, a także Skate i Trial Parku z torem do nauki jazdy na wózkach inwalidzkich. W 2019 r. zakończono inwestycję pn. „Rozbudowa Parku Zdrojowego – zagospodarowanie bulwarów nad Poniczanką”. W jej ramach przygotowano bulwary zarówno dla funkcji spacerowej, jak i sportowo-rekreacyjnej. W roku 2020 do użytku zostaną oddane dwie nowe atrakcje: Wodny Plac Zabaw – z przestrzenią do zabawy i edukacji w oparciu o wodę oraz Dom Solanki – z dwoma tężniami.

W celu rozwijania i zaspokajania potrzeb kulturalnych społeczeństwa oraz przygotowania środowiska do aktywnego uczestnictwa w kulturze w 1992 roku utworzono gminne jednostki: Miejski Ośrodek Kultury oraz Miejską Bibliotekę Publiczną. W Rabczańskim Amfiteatrze, odnowionym w 2010 r., organizowane są koncerty i festiwale, m.in. Międzynarodowy Dzień Dziecka, Dawnej Rabki Czar, Karpacki Festiwal Dziecięcych Zespołów

Regionalnych, bezpłatne zajęcia taneczne „Roztańczone lato” oraz wiele innych. Rabka-Zdrój na odpoczynek zaprasza całe rodziny, które mogą poszaleć w Rodzinnym Parku Rozrywki „Rabkoland”, który rozpoczął swoją działalność 1 czerwca 1989 roku, jak i udać się na pełne humoru spektakle do Teatru Lalek „Rabcio”, który w 2019 roku obchodził 70 lat. W odnowionym w 2014 roku budynku dworca PKP swoją siedzibę znalazła Miejska Biblioteka Publiczna, w której odbywają się spotkania autorskie, konferencje i konkursy, m.in. Międzynarodowy Festiwal Literatury Dziecięcej Rabka Festival oraz Ogólnopolski Konkurs Literacki „List do Św. Mikołaja”. Nowoczesne kino „Śnieżka”, z profesjonalną salą kinową, oferuje interesujący repertuar filmowy oraz różnego rodzaju akcje tematyczne. Na liście atrakcji nie może zabraknąć rabczańskich klasyków: spotkań z twórcami ludowymi, warsztatów garncarstwa, rzeźbiarstwa i malarstwa na szkle. Warto także odwiedzić zabytkowy drewniany kościół, w którym mieści się Muzeum im. Władysława Orkana.

Rabka-Zdrój zaprasza przez cały rok, oferując znakomite warunki do leczenia, wypoczynku i rekreacji oraz różnorakie atrakcje, wśród których każdy znajdzie dla siebie coś ciekawego.

Tężnia Solankowa i Pijalnia Wód Mineralnych, fot. Urząd Miejski w Rabce-Zdroju.

Redagował: Piotr Kuczaj

[poprzednia](#) [powrót do listy](#) **aktualności** [następna](#)